

Z DĚJIN ŽIROVNICKÝCH JUNÁKŮ

☼ Čtyřikrát začínali žirovničtí junáci svou činnost. Pokaždé s holýma rukama. Ale po celou dobu zůstaly vzpomínky, kronika, vlastní zápisky a zažloutlé fotografie. O ně opírám své vyprávění, které má starším připomenout a mladším přiblížit naši činnost, radosti a strasti v dobách minulých.

☼ Mnozí z vás, kteří jste prožili v řadách junáka, stejně jako já, své dětství a mládí (třeba jen pár let), si jistě vzpomenete na další zážitky a dobrodružství ve svých oddílech a družinách, na podrobnosti akcí, o nichž zde píši jen stručně. Vyprávějte o nich dalším skautům.

PhDr.

Vladimír Satrapa 2007

DOBA PŘEDVÁLEČNÁ

☼ V Roce 1923 byla v Praze založena při Svazu čsl. mládeže národně socialistické „OBEC JUNÁKŮ VOLNOSTI“ s cílem sdružovat zájemce o skauting, bez ohledu na jejich politické přesvědčení a vychovávat z nich lidi tělesně i duševně zdatné, ušlechtilé, připravené pomoci bližnímu, lidi přímé, nebojácné a pravdomluvné.

☼ O deset let později, 2. července 1933 sešlo se v Žirovnici sedm mladých mužů a na této ustavující schůzi založili 3. kmen Junáků Volnosti. Jména těch sedmi uvádí kronika: Slipka Bedřich, Píšan Josef, Semorád Lud., Fák Josef, Cimler František, Veselý Oskar, Halamka Josef. Předsedou a vůdcem byl zvolen B. Slipka, skaut tělem i duší, kterému jsme nikdy neřekli jinak než „Bedřichu.“

☼ Přicházeli noví členové a členky, jiní zase odcházeli - hlavně na vojnu. Žádosti o pomoc – místní školní radě o zapůjčení školní místnosti ke schůzím, městské radě o povolení táborových ohňů na městských pozemcích i mateřské národně socialistické straně o finanční pomoc, byly odmítnuty. Museli si pomoci sami. Schůze pořádali v bytech, většinou u Slipků nebo u Fáků. Chodili na celodenní vycházky. Kmen početně rostl a dělil se na družiny. I děvčata měla svou družinu. Členové skládali nováčkovské zkoušky, pilně si osvojovali Morseovu abecedu, uzlování a další dovednosti. Postavili si malou chatku u Tomšova rybníčku v lese za Panistávkou. Ještě po válce jsme tomu místu říkali „U staré chaty“.

☼ V červenci 1937 uskutečnila II. družina třídenní tábor v zapůjčené chatě v malém údolí u Vranovské přehrady. Zúčastnili se bratři Slipka B., Cimler Karel, Chuchválek O., Kušta Fr. a Bednář Petr. Cestu tam i zpět vykonali na kolech.

☼ V roce 1938 a zejména po květnové částečné mobilizaci se již v činnosti skautských organizací silně odrážela vážnost doby. V červenci na sněmu Českobudějovické župy (kde se stal Slipka členem župního náčelnictva a Ota Chuchválek náhradníkem), se to odrazilo nejen v projevu náčelníka „Obce junáků Volnosti“, v položení věnce k pomníku padlých v I. světové válce, ale i v ukázkách branné přípravy a protiplynovém kursu. Podobně i na junácké slavnosti v Hájku v Žirovnici a při zájezdu na valný sněm v Mezimostí. Projevila se i tendence k užší spolupráci různých skautských organizací. Českobudějovického sněmu se zúčastnil i oddíl Svazu junáků – skautů a oddíl skautů DTJ. V Mezimostí se žirovničtí junáci umístili ve vrhu granátem na 1. místě, v přetahu lanem na 3. místě a v první pomoci při leteckém poplachu na 3. místě. V té době byl zástupcem vůdce František Kušta.

☼ Koncem srpna toho roku podnikl 3. kmen celodenní vycházku na Javořici. Zúčastnilo se jí 14 skautů a 4 skautky. Někteří jeli na kolech a vezli nejmenší vlčata. Ostatní šli pěšky. Od dřevěné rozhledny na Javořici pokračovali k Pařezitému rybníku. Rozdělení na dvě družiny jedni značkovali a druzí šli po značkách. Nejhezčí to bylo u rybníka. Postavili tábor, koupali se a vařili. I když pak cestou domů úplně promokli, často na ten výlet vzpomínali.

☼ Začátkem listopadu 1938 došlo v Čechách ke sloučení všech skautských organizací do jednotné organizace „JUNÁK“. Tehdy také začala úzká spolupráce s okolními skautskými oddíly – v Kamenici N/L., V Etyнку (dnešní Nová Včelnice), V Karadšově Řečici a zejména v Jindřichově Hradci.

☼ V J. Hradci se o velikonocích 1939 konala oblastní škola Junáka, kterou vedl oblastní velitel br. Exner. Ze Žirovnice se jí zúčastnilo sedm členů (Slipka, Chuchválek, Zd. Hůlka, K. Cimler, Petr a Vladimír Bednářovi a Jan Smrčka) Teoretická příprava na učebně i praktická v terénu přispěla k další činnosti těchto bratrů. To už bylo ovšem v chmurné době německé okupace. Do junáka přicházela řada nových členů a členek. Celodenního výletu do Kamenného Malíkova se již zúčastnil chlapecký a dívčí oddíl.

☼ Centrem naší činnosti se stala dřevěná chata, postavená zásluhou starších bratrů, zejména tesaře Karla Cimlera. Stála v místě, kde jsou dnes chatky u lesa za campem Panistávka. Tady jsme se učili skautským dovednostem i teorii, učili jsem se morzeuvku, a uzle. Tady jsme skládali nováčkovské zkoušky. V houštinách za chatou jsme se při různých hrách učili plížit a pohybovat se neslyšně v lese.

☼ Vyvrcholením naší celoroční činnosti se staly letní tábory. V roce 1938 byl tábor postaven v lese u Rosičky – za Zdešovem. Byl to první opravdový tábor – stany na podsadách, totem a československá vlajka na vysokém stožáru.

☼ Poslední předválečný tábor byl v překrásném údolí říčky Žirovnice pod vysokými skalami za Kamenným Malíkovem. Bylo to v létě roku 1940. Na příkaz okupantů byl však přerušen a jeho účastníci byli tak donuceni vrátit se předčasně domů. Tak

tomu bylo po celé zemi. Brzy na to v listopadu 1940 byl Junák rozpuštěn. Naše chata zůstala v péči starších bratrů.

DOBA POVÁLEČNÁ

Rok 1945

☼ Činnost Junáka byla v Žirovnici obnovena již týden po osvobození. 17.května 1945 se konala informační schůzka, které se zúčastnilo 37 členů. Řídil ji a uvodní projev přednesl bratr Bedřich Slipka. Byl zvolen přípravný výbor ve složení: B. Slipka, P. Bednář, Z Hůlka, K. Cmler, M. Vaníček, J. Smrčka a J. Cimler. Tento výbor se sešel na první schůzce 20. května a den nato již ve slavnostním průvodu městem pochodovalo spolu s ostatními občany i 17 krojovaných a 30 nekrojovaných členů Junáka. Získali jsme sympatie mnoha mladých chlapců a děvčat a tak již 27. května byly na junáckém sněmu přijímány přihlášky nových členů. Hned příští den jsme dostali klubovnu – sklepní místnost v sokolovně. Hned jsme se pustili do jejího úklidu, postupně jsme si ji vyzdobili a vybavili (pingpongový stůl, židličky z březových větví atd.) Dostali jsme i pozemek u chaty k vybudování hřiště. Od Národní stráže jsme 30. května dostali darem 60 dílců vojenského stanu (tj.15 stanů), 30 toren, 15 příkrývek, 10 jídelních šálků, 10 polních lahví, 6 lopatek, 10 kolíků jedno lano, jednu velkou celtu na táborovou kuchyni.

☼ A pak nás několik vyjelo na kolech za Jindřichův Hradec, kde v továrně „Ortlovka“ byl sklad trofejního materiálu po německé armádě, který střežili sovětští vojáci, ale ne moc. Dostali jsem se tam zadem, aniž bychom se s někým setkali. Přivezli jsme domů vojenské lodičky (obarvené v místní textilce na hnědo nám pak dost dlouho sloužily jako skautské), provazy (ze kterých jsme v Kamenici nad Lipou u Bednářovic strýce upletli lana), jídelní misky a polní lahve, filcové ponožky, motoristické brýle, tropické přilby atd. Odvezli jsme, co se na kola a na záda dalo naložit a všechno se nám hodilo.

☼ 17. června byl založen i dívčí oddíl a rozdělen na 5 družin. Celkem 66 členek. Vedoucí oddílu Olga Jeníková, zástupkyně Milada Vobrová. Klubovna v hostinci Aunický. Zakrátko byl oddíl rozdělen na dva. Vedoucí 2. oddílu Jiřina Haláková.

☼ Teprve po měsíci naší činnosti – 18. června dostalo naše vedení první dispozice z ústřední skautské výchovy v Praze. 27. června se konala u chaty schůze chlapeckého oddílu. Protože už nás bylo přes 150, byly vytvořeny 4 oddíly. Vůdcem 1. oddílu se stal Petr Bednář, 2. oddílu Ota Chuchválek, 3. oddílu Míra Vaníček a 4. oddílu Láďa Knotek. Vůdcem střediska Bedřich Slipka. Po schůzi byl nástup a odchod se zpěvem na Nový svět, kde byl rozchod. Tehdy jsme zpívali hodně a rádi. Česky, slovensky, rusky i anglicky. Nejoblíbenější písničky: *Poštorenská kapela, U Stojčína vlak již píská, Syngy já- já, Tipererry, Čapajev, Chodíme, chodíme, Jaké je to hezké* i poněkud recesní *Plavala sirka po vodě*. Při zahajování táboráku, třeba i jen na družinové výpravě vždycky zazněl náš oblíbený chorál *Oheň, oheň, hřeje ruce...*

☼ Sbírali jsme léčivé byliny, uklidili jsme park na Novém Světě i Přírodní divadlo, pomáhali jsme při sklizni sena a to jak v Žirovnici, tak i v okolních vesnicích. Například dvoudenní výpravy na seno se stany se zúčastnilo v Jakubíně 11 členů, ve Vlčetíně 8 členů. V plném počtu jsme se zúčastnili oslav Mistra Jana Husa. Krojovaní junáci měli pořadatelskou službu. Vzpomněli jsme také 12. výročí založení Junáka v Žirovnici. Zemřelému bratru Františku Kuštovi jsme mezi sebou vybrali na

věvec. Hodně pozornosti jsme věnovali sportu, hlavně lehké atletice.

☼ 10. července jsme na schůzi odhlasovali přestavbu chaty. Byla již pro nás příliš malá. Byl založen stavební fond, do něhož pak plynuly odměny za brigády, pokuty, zvláštní příspěvky i výtěžky z našich akcí. Kámen potřebný na základy jsme snášeli z okolí.

☼ 15 července 1945 se konala ustavující schůze Svazu přátel Junáka. Zúčastnilo se jí 22 zakládajících členů (rodičů). Předsedou byl zvolen Josef Dvořák, zástupcem František Čech, jednatelem Jaroslav Šubrt, pokladníkem F. Klement. V této době byly naší hlavní činností přípravy na žňový tábor a zkoušky na táborový oheň v Přírodním divadle. Táborového ohně se zúčastnili junáci nejen ze Žirovnice, ale i z Kamenice n/L. z Kardašovy Řečice, z Tábora, z Počátek a z Častrova. Sraz byl před hostincem Aunický. Tam vykonal přehlídku okrskový velitel bratr Ota Vašků. Potom jsme šli průvodem do přírodního divadla. Hlediště již bylo zaplněno a všechno obecenstvo při našem příchodu povstalo k poctě vlajkám. Po slavnostním zapálení táboráku začal program – zpěvy, recitace, veselé výstupy. Konferenciérem byl bratr Ludva Trčka. Během programu jsme vystříleli přes 60 barevných světlic a k tomu jsme zapálili na skalách barevné ohně. Měli jsme velký úspěch.

☼ Hned následující den – 29. července jsme odjeli na žňový tábor do Marvarce u Nové Cerekve. Děvčata byla ubytována ve škole a byla zde 2 týdny, chlapci ve vlastním stanovém táboře a to 3 týdny. Celkem nás bylo 40 a odpracovali jsme 5.600 hodin. Podsady z krajinek jsme si vyrobili předem na pile u Smrčků, slámu do štrozoků jsme dostali od sedláků. V průběhu tábora jsme uspořádali několik táboráků . i pro vesničany. Posledního z nich se zúčastnili i junáci z Horních Počernic (dnes Praha 9), kteří měli tábor za lesem u Moravče. Tento tábor jsme navštívili v poslední noc před odjezdem. Bylo nás sedm a vyrazili jsme v jednu hodinu po půlnoci. Přepad smluvili vedoucí táborů. Zúčastnili se: Petr Bednář, Láďa Knotek, Ludva Trčka, Pepa Dvořák, Franta Buček, Franta Slipka a Vláďa Satrapa. Nepozorovaně jsme jim odnesli totem, odtahali prkna na louku zavázali na uzel šaty,

kteře se sušily venku a z kamínků složili nápis Žirovnice. Měsíc nám na tu práci svítil, ale strážní zapomněli na bdělost. Teprve na zpáteční cestě v lese jsme slyšeli poplachové pískání. Byli jsme spokojeni – jen někteří jsme doplatili na to, že v tomto táboře neměli zřejmě vybudovanou latrínu. Když druhý den ráno počerničtí náš tábor obklíčili, našli tam jen složené podsady a Petra Bednáře, který jim předal jejich totem a šel pak pěšky domů.

✿ Po táboře jsme podnikali další družinové a oddílové výpravy – na místa známá, jako Kamenný Malík, nebo i pro nás nová. Každou noc ze soboty na neděli přespávala některá družina od jara do podzimu v chatě.

✿ Konec léta a podzimu 1945 byly poznamenány častými změnami ve funkcích. Bedřich Slipka složil v srpnu funkci a odjel za prací do Prahy a později do Chebu, kde spolu se Zdeňkem Hůlkou vedli skautské hnutí. Novým vedoucím střediska byl zvolen Ota Chuchválek. Sestra O. Jeníková odjela ze Žirovnice a místo ní byla zvolena zástupkyní vedoucí střediska Bobina Červenková. Oddíly vedli Petr Bednář (zástupce Petr Jelínek) Míra Bednář (Josef Dvořák) František Dvořák (Ludva Trčka), Ladislav Knotek (Jaryk Dvořák) Dívčí oddíly vedly Anča Doležalová (Marie Cestrová), Jiřina Haláková (Jarka Ježková). Začátkem října odešli na vojnu P. Bednář a Fr. Dvořák. L. Trčka těžce onemocněl. Měli jsme dost dobře připravených členů a tak se ze zástupců stávali vedoucí oddílů a z rádců družin zástupci vedoucích. Koncem října složili funkce O. Chuchválek a Jiřina Haláková. Jejich svazku manželskému bylo požehnáno v místním kostele začátkem listopadu a 23 junáků a junaček jim vytvořilo před kostelem špalír. Vedoucím střediska byl zvolen Petr Jelínek, zástupcem Míra Bednář. Vedoucím prvního oddílu Vláďa Satrapa (zástupce Jiří Tetiva). Vedoucí 2. dívčího oddílu Jarka Ježková (Jiřina Pevná). V ostatních funkcích ke změnám nedošlo.

✿ 8. září 1945 se zúčastnilo asi 50 našich členů a členek Táboráku v Kamenici n/L. Deset nás jelo na kolech, ostatní vlakem s přestupem v J. Hradci. Přítomno bylo přes tisíc junáků a junaček. Jejich průvod defiloval před oblastním velitelem E. Hajným a okrskovými veliteli O. Vašků z Kamenice n/L. a

Regentíkem z J. Hradce. Hrála dechová hudba kamenických skautů. Táborák se konal na vrchu Melíšek. I My jsme se podíleli na programu. O týden později jelo asi čtyřicet našich členů a členek na přehlídku junáka v J. Hradci. bylo nás tam přes dva tisíce. Opět průvod, přehlídka a táborový oheň. – na Tyršově hřišti.

✿ V neděli 9. prosince jsme uspořádali veselou mikulášskou besídku. Sál Na Panské byl plný, program bohatý. Konferenciér Míra Vaníček. Bylo rozděleno asi 500 dárků. Besídka byla úspěšná, stejně jako první poválečný rok naší činnosti.

Rok 1946

✿ Do nového roku – 1946 jsme vstoupili v počtu 85 členů a 57 členek. Úbytek třetiny členstva byl způsoben přestěhováním mnoha rodin do pohraničí. Junácké rady 2. ledna se zúčastnil jako host (také z pohraničí) bratr Bedřich Slipka. Jmenovali jsme ho čestným vedoucím střediska Junáka v Žirovnici. Ve svém vystoupení nás nabádal, abychom netahali politiku mezi junáky. Hádkami o politice by se bortila naše jednota. Do kroniky nám B. Slipka napsal: *Setry a bratří! Vytrvejte na stezce junácké a čistými myšlenkami a skutky, v paměti vždy Junácký zákon, a budete mít radost z práce, která se Vám bude dařit. Nezapomeňte na Povinnost, Odpovědnost, Kázeň! Váš Bedřich Slipka.*

✿ V květnu jsme se zúčastnili v počtu 22 jezdců na kolech s dvou pěších skautů a také sedmi skautek „Slavnosti slovanského bratrství“ v Mnichu. Shromáždily se zde desetitisíce lidí. Skauti, partyzáni a vojáci zde byli již den před slavností. Spali jsme pod stany. V prvním dnu jsme se zúčastnili branné hry a přehlídky junáků, kterou vykonal bývalý oblastní velitel škpt. Exner, druhý den jsme šli v průvodu pod vedením oblastního velitele J. Vlčka a okresních velitelů Vašků a

Regentika. Z oficiálních hostů upoutal naši pozornost armádní generál Ludvík Svoboda.

☼ 29. – 30. června se v Kamenici n/L. konala junácká slavnost. Vydali jsme se tam z části na kolech a z části pěšky (bařohy na vozíku). Tábořili jsme na sportovním hřišti. Na sokolském hřišti proběhlo v sobotu oblastní kolo Svojsíkova závodu a přebory v odbíjené a v košíkové. Zúčastnili jsme se. Moc se nám líbila benátská noc na zámeckém rybníku. Skončila až po půlnoci. Druhý den jsme pochodovali v průvodu od nádraží a defilovali před náčelníkem Čs Junáka Dr. Rudolfem Plajnerem a místonáčelnicí s. Žáčkovou. Před zámekem byl odhalen pomník bývalému veliteli okrsku Františku Sadílkovi, umučenému nacisty v Mauthausenu.

☼ Začátkem července jsme se věnovali hlavně přípravě na tábor. V té době se stal vedoucím střediska místo Petra Jelínka Míra Bednář. Místo na tábor objevili a s MNV, hajným a nájemcem jeho užívání dojednali Míra Vaníček a Vláďa Satrapa. Velký palouk, obklopený ze tří stran lesem a otevřený na čtvrté straně k jihozápadu je pruhem lesa oddělen od rybníka Tříhrázný. Je to asi půl km od Maršova, malé vesnice 5 km za Studenou. Po dva týdny – od 27. července do 11. srpna byl palouk jen náš. Vyrostl na něm tábor jak má být. 13 stanů na podsadách, sestavených do podkovy, na otevřené straně brána a od ní kolem tábora ohrada ze smrkových kůlů a lan. V 11 stanech se zabydleli vždy dva skauti, ve dvou po jednom.-vedoucí tábora Míra Vaníček a zástupce (ve druhém týdnu vedoucí) Láďa Knotek. Byl zde i stan zásobovací a 50 m od tábora, pod velkou celtou kuchyně s kamny z kamenů, jílu plátů a rour. Byl zde i sklípek a jídelna. Uprostřed tábora ohniště pro táboráky, březové křeslo, totem, stožár, vysoký přes 15 metrů Mezi táborem a kuchyní jsme měli hřiště na odbíjenou. Účastníci tábora si jistě vzpomenou na koupání v rybníku Chytrov s křišťálově čistou a prý léčivou vodou, na příšerně přesolenou držkovou polévku, na kynuté knedlíky, plovoucí druhý den po prudké bouři po vesnici a na jiné radosti naší kuchařské a jiné činnosti. Naše táborové ohně byly veřejné a vesničanům se moc líbily. Líbilo se zde i rodičům, kteří podle svých možností přijeli na návštěvu na kolech, na motocyklech i

v autech. Nikdy od té doby jsme neviděli tolik hřibů jako tenkrát. Rostly nám hned za kuchyní a vesničané na ně chodili do lesa s košíky na brambory.

☼ Za dva týdny po ukončení tábora uspořádalo Sdružení přátel Junáka, vedené novým předsedou br. Josefem Kraslem „Výlet u chaty“. Tři dny přelo a teprve v 11 hodin vykuklo sluníčko. Přesto jsme stačili vše připravit a výlet se odpoledne konal. Program obstarali skauti a skautky.

☼ 5. září jsme sloučili naše 4 chlapecké oddíly do dvou. Každý měl čtyři družiny. Vedoucím 1. oddílu zůstal Vláďa Satrapa. Jeho zástupcem se stal Karel Šinkora. Vedoucím 2. oddílu byl zvolen Jirka Tetiva.

☼ 8. prosince jsme opět uspořádali mikulášskou besídku a to v hostinci u Plíhalů. Sál byl plný a dárků se sešlo velké množství. Konferenciérem byl Česta Hlavička. Na jevišti se střídaly veselé výstupy, recitace, písně a vlastní hudební skupina. Obecenstvu se líbil program, junákům a ostatním dětem dárky a vedení střediska výtěžek – 1 629,- Kčs.

☼ Koncem prosince sehrála mužstva obou chlapeckých oddílů dva hokejové zápasy. Každý oddíl dosáhl jednoho hokejového vítězství. 30. prosince se stala vedoucí děvčat „teta“ – Josefa Slipková, její zástupkyní Jiřina Pevná. Jirka Tetiva se s rodiči odstěhoval a vedoucím 2. oddílu byl místo něj zvolen Karel Šinkora. Hokejové mužstvo našeho střediska sehrálo zápas se střediskem Počátky a vyhrálo v něm 6:1.

Rok 1947

☼ Začátkem roku 1947 jsme již měli střediskovou knihovnu. Vedl ji Láďa Knotek a umístil ji v domě svých rodičů. Měli jsme již ušetřeno 16.500 Kčs a jednali jsme s MNV o zakoupení nejschátřejšího domu v Žirovnici po Filipu Coufalovi, na Perkách č. 168, na břehu Hutního rybníka. Teprve po roce jsme dostali možnost k opravám domku, který jsme nazvali „Hrádek“. Byla třeba nová střecha, podlahy, dveře okna,

omítnutí a obílení, plot i řádný záchod. Tady taky zakotvilo naše kanoe.

☼ U chaty jsme v brigádách chlapeckých oddílů zvětšili hřiště, dál jsme se věnovali junácké výchově, předepsaným zkouškám a podnikali jsme výpravy – na kolech i pěšky a připravovali jsme se na tábor.

☼ V červnu jsme se zúčastnili s mladými členy Sokola a Hasičského sboru uvítání prezidenta republiky Dr. E. Beneše v Dačicích. Pan prezident provedl na náměstí přehlídku vojáků a junáků.

☼ 28. června jsme opět uspořádali „Táborák v přírodním divadle“. Odpoledne přšelo a večer byl silný vítr a tak účast obecnstva byla při zahájení malá. Z okolních oddílů přišli jen skauti z Častrova. Přišli jsme v průvodu z Nového Světa, s třemi zbrusu novými fanfárkami, ozdobenými vlajkami. Táborák zahájil Míra Bednář a pagodu zažehl bratr Lehejček, střediskový vedoucí z Počátek. Láďa Knotek pak převzal z rukou zástupců SPJ střediskovou vlajku. Program konferovali Franta Slipka a Zdeněk Klement. Obecnstva rychle přibývalo. Na jevišti se u ohně střídaly veselé výstupy se zpěvem, hudbou a recitací. Ba i kouzelník vystoupil. A samozřejmě na závěr večerka na fanfárky. Nakonec to dobře dopadlo – obecnstvo bylo spokojeno a my s výdělkem také.

☼ Následující den odpoledne jsme za vydatné pomoci SPJ uspořádali tradiční „výlet u chaty“. Ve 14 hodin jsme vyrazili v širokých trojstupech od zámku přes město v čele s vlajkou střediska a fanfárkami. Za nimi šla 20ti členná žirovnická dechovka. Následoval 1. a 2. oddíl chlapecký, dívčí oddíl vedený v té době Jarmilou Novákovou, potom naši rodiče a příznivci junáckého hnutí a další občané. Byl mezi námi i zástupce oblastního velitele O. Vašků z Kamenice n/L. a několik skautek z Častrova. Všemožné občerstvení obstarali členové SPJ, program junáci a četné přestávky vyplnila výborná kapela HSMŽ. Zlatým hřebem programu byl netradiční fotbalový zápas. Úspěch byl velký a to i finanční.

☼ Od 5. do 20. července jsme měli tábor na lesním palouku za vesnicí Nítovice u Kardašovy Řečice – asi 100 kroků od Velkého Novopelského rybníka. 16 stanů na úhledných

podsadách se stalo na dva týdny domovem 32 junáků ze Žirovnice. Za táborem jsme postavili kuchyni s kamny a na skrytém místě latrinu. To vše jsme postavili již první den. V boudě, kterou nám zapůjčila lesní správa jsme zřídili zásobárnu, skladiště nádobí a náradí a úschovnu jízdních kol. V dalších dnech jsme postavili bránu, stožár, ochranu tábora, jídelnu, táborový kruh, zhotovili totem, křeslo, oznamovatel a zřídili hřiště na odbíjenou. A v rybníku hřiště na vodní pólo. Ve velkém stanu 4 x 2 m sídlil Míra Bednář a jeho zástupce Láďa Knotek. Ve druhém týdnu ještě Petr Bednář. Celkem nás tedy bylo 35. Měli jsme i svou pětičlennou hudbu. Osmý den našeho pobytu jsme uspořádali pěkný táborák, na který jsme pozvali velvarské skauty, kteří tábořili necelé 2 km od nás. Návštěvu jsme jim oplatili účastí na jejich táboráku. Vzhledem k nevídanému množství komárů, kteří nám zde doslova pili krev, pokřtili jsme náš tábor „Na komářím palouku“ V neděli uprostřed našeho pobytu nás navštívili rodiče a s nimi i malí sourozenci. Největší podnik tábora byl pěší pochod družin podle mapy k rybníku Rožmberk. Zastaralá mapa, již byla vybavena jedna z družin, způsobila bloudění a dosažení cíle se značnou časovou ztrátou. V Rožmberském rybníku jsme se s chutí vykoupli a pak jsme se hráli s 36. oddílem vodních skautů z Prahy přátelský zápas v kopané. Vrátili jsme se večer značně unaveni. Cestou jsme minuli asi deset junáckých táborů. Některé na místech lepších, než náš palouk, ale výstavba tábora nebyla nikde tak dokonalá, jako u nás. Po dvou týdnech jsme se vraceli domů na dvou nákladních autech za zvuků fanfárek, které se rozezněly v každé vesnici i městě včetně Jindřichova Hradce.

✿ V září Míra Bednář onemocněl a léčil se v Praze, v Ústřední vojenské nemocnici. Středisko vedl jeho zástupce František Dvořák. Jarmila Nováková byla přeložena a odešla z našeho města. Místo ní byla zvolena vedoucí dívčího oddílu Jiřka Pevná.

✿ 11. října nám i ostatnímu obecenstvu – dětem i dospělým, promítali na Panské jindřichohradečtí junáci grotesky i vlastní filmy z junáckých táborů. Všem se to moc líbilo.

☼ Opět jsme pořádali ve spolupráci s SPJ mikulášskou zábavu. Dokonce dvakrát – 6. prosince večer pro dospělé, 7. prosince odpoledne pro děti. Tentokrát u Aunických.

Rok 1948 - 1950

☼ Přišel rok 1948. Pokračovali jsme v opravách Hrádku, jehož správcem se stal O. Kašparů. Ze starších junáků vznikl oddíl rowerů, jehož vedoucím byl zvolen František Dvořák.

☼ Zúčastnili jsme se oslav 1. máje. Svojsíkova závodu se zúčastnila naše hlídka ve složení: Jarka Rataj, Jarka Satrapa, Ota Kašparů, Milan Cupka, Kamil Doležal, Jindra Pecha a Ota Krásl.

☼ „Jánské údolí“ na řece Dyji u Starého Hobzí ožilo tu červencovou sobotu roku 1948 horečnou činností žirovnických Junáků. 42 skautů, vedených Mírou Bednářem se rozhodlo strávit zde krásné dva týdne naplněné dobrodružstvím prací a přátelstvím. Jakmile sem na nákladním autě dorazili s podsadami a veškerým materiálem, pustili jsme se do práce. Jako vždycky jsme již první noc spali na kavalcích ve stanech na podsadách.. Druhý den jsme již stavěli další táborové stavby. A pak nastal veselý, někdy i dost náročný táborový život. Deset junáků se zúčastnilo dvou a půl denní výpravy na Vranovskou přehradu. Jedenáctý – Vláďa Satrapa - je vedl. Zdolali 76 km pěšího pochodu. První noc ve stanech na nádvoří zříceniny hradu Corštejna, druhou noc ve stodole dobrého sedláka při zpáteční cestě. Nejvytrvalejší byli ti nejmladší – Franta Jelínek a Luděk Šubrt. Jarka Satrapa šel po ukopnutí a ztrátě podpatku větší část cesty bos. Zajímavý byl i průzkum okolí tábora, pohraničních bunkrů a údolí řeky Dyje. Nedaleko nás, ale na druhém břehu řeky byl tábor žirovnického dívčího oddílu. Vedla ho Jiřina Pevná. Vor přes řeku umožňoval jejich zásobování i naší pomoc. Dyje nám poskytovala pro obohacení našeho jídelníčku ryby. Naši chlapi zde chytili i sedm štik. První z nich skončila v ruce F. Dvořáka. V neděli 18. července navštívilo náš tábor 80 hostů. Ve dvou autobusech přijeli naši

rodiče i sourozenci. Zájezd zorganizovalo Sdružení přátel Junáka. Všem se u nás moc líbilo. Tábor skončil. Loučili jsme se s ním jen neradi. Pan Dušátko opět vykonal dvě cesty do Žirovnice s pořádným nákladem.

☼ Po táboře jsme pokračovali v junácké činnosti. Místem našich schůzek byla naše chata i náš Hrádek. Jednotlivé družiny podnikaly další a další výpravy do okolí.

☼ Koncem roku 1948 se funkce vedoucího střediska vzdal Míra Bednář. Odešel i Fr. Dvořák, Láďa Knotek a další starší členové. Oddíl rowerů zanikl. Stejně tak i dívčí oddíl.

☼ Vedoucím střediska byl zvolen Vláďa Satrapa, jeho zástupcem Karel Váňa. První oddíl vedl Karel Váňa, 2. oddíl Jirka Šimák. Od jara 1949 jsme se připravovali na tábor. Již v květnu vyjeli V. Satrapa a Z. Žižka společně s vedoucími ostatních táborů, pořádaných v rámci „Krajské šumavské brigády pro sběr lesních plodů“ (Kraj Jihlava), hledat tábořiště. Až do Benešova nad Černou (okres Kaplice) zvoleného za sídlo krajského štábu, jsme jeli nákladním autem. Dále ke hranicím na kolech, která jsme měli s sebou. Přenocovali jsme v Terčí Vsi (jen z poloviny obydlené) a druhý den jsme nedaleko ní našli vhodné tábořiště. Louka na břehu horského potoka, chráněná ze všech stran lesy a přístupná po celý den slunci. Pět minut odtud na pile nezávadná pitná voda. S místními činiteli jsme dojednali podmínky našeho pobytu. Ty se daly vyjádřit jednou větou: „Dělejte si tam co chcete“. Nikomu jsme nemohli překážet. Nedaleká osada byla zcela opuštěná a zchátralá, seno zde nikdo nesklízel a dřeva jsme si mohli porazit co jsme chtěli. Šest kilometrů odtud již byla rakouská hranice.

☼ A pak už tu byl červenec. Jako první odjela na tábořiště vlakem do Kaplic a dále na kolech šestičlenná skupina, vedená V. Satrapou, aby zařídila zásobování, posekala trávu na louce a navázala styk s krajským štábem. V okolí našeho tábora nebyla nikde ani borůvka a sběr se tudíž nekonal. Krajský štáb nás přesto podpořil – zejména konzervami. (Po návratu jsme po vyúčtování výloh dostali od ONV takový příspěvek, že účastníci tábora nemuseli za pobyt a dopravu platit ani korunu). Den nato přijeli vlakem ostatní táborníci. Vedení K. Váňou a vagon

s podsadami a inventářem. Dopravu materiálu a táborníků na tábořiště nákladním autem nám ochotně a zdarma zajistilo Hospodářské družstvo Kaplice. Bylo nás 25 a nejstaršímu - Zdeňku Žižkovi bylo 21 let. Již první noc jsme spali pod stany na podsadách. Druhý den byla dokončena kuchyně s kamny, kde jako kuchař vládl J. Satrapa, dále zásobovací stan a asi 100 m za kuchyní, po proudu „Pohořského potoka“ jsme zřídili splachovací latrínu. Ještě nikdy jsme neměli takové možnosti výstavby tábora jako zde. V lese dřeva co jsme chtěli a opuštěná osada nám poskytla fošny na jídelnu, prkna na padací most, došky na strážní věž, sud a kůži na „tam-tam“. Samozřejmě, že první přišla na řadu brána a jmenované stavby, dále pak totem, stožár, křeslo táborový kruh a hřiště na odbíjenou. Na potoku jsme zřídili jez a prohloubili dno, aby bylo možné koupání. Velmi oblíbené bylo sjíždění jezu na neckách. V táboře nechyběli trubači na fanfárky a kapela (klarinet, harmonika, lesní roh). Podnikali jsme výpravy do okolí, až ke státní hranici, ale i do nedaleké opuštěné osady, kdy bylo množství třešní a rybízu. Oblíbené byly bojové hry. Při jedné z nich jsme poblíž tábora objevili bednu ručních granátů po německé armádě. Zneškodnil je přivolaný pyrotechnik. Jirka Šimák zde proslul jako lovec zmijí. I na tento zatím nejvzdálenější tábor za námi přijeli autobusem rodiče.

✿ Tábor skončil a my jsme jeli nákladním vlakem i s podsadami, veškerým inventářem i získanými fošnami, prkny a „tam-tamem“ zpět k domovu. Nákladní vagón měl otevřené dveře a my jsme v kdekteré stanici oznamovali fanfárkami svou přítomnost. Byl to na dlouhá léta náš poslední tábor – pro mnohé vůbec poslední a rádi na něj všichni vzpomínáme.

✿ Doma jsme se pak dále scházeli v chatě i v Hrádku a pokračovali jsme v junácké činnosti. To již v Žirovnici existovala i pionýrská organizace.

✿ Začátkem roku 1950 se funkce vedoucího střediska vzdal Vláda Satrapa v souvislosti s jeho několikaměsíčním služebním vzdálením ze Žirovnice a blížícím se nástupem vojenské služby. Vedoucím střediska byl zvolen Karel Váňa, který zároveň zůstal i vedoucím 1. oddílu. Vedoucím 2. oddílu zůstal i nadále Jirka Šimák. Byla zde snaha zachovat Junáka co

nejdéle, ale již v červnu došlo celostátně k úplnému sloučení Junáka s Pionýrem, včetně veškerého majetku. Tato dětská organizace byla pak úzce přimknuta ke škole. Tím tedy Junák zanikl. Za pár let vzaly za své i chata a Hrádek.

☼ Až sem sahají mé vzpomínky a skromné zápisky. Mimo jiné proto, že jsem pak 37 let prožil vzdálen od rodného města. Ponechávám proto jiným, aby zachytili vzpomínky na činnost Junáka v letech 1969 – 1970 a dále na jeho současnost od roku 1990.

Phdr. Vladimír Satrapa

